

F. t. l. vedr. retsplejeloven m.m.

møde i landsretten for statsadvokaten og tænkes som hidtil anvendt ved antagelse af f.eks. advokater til at udføre tiltalen i landsretten med hensyn til en enkelt sag. Kompetencen hertil foreslås flyttet fra justitsministeren til rigsadvokaten. Bemyndigelse efter stk. 3 forudsættes som hidtil meddelt efter forhandling med statsadvokaten. I den nugældende § 103, stk. 1, er der indsat en bestemmelse, som giver rigsadvokaten adgang til at bemyndige politimestre og politiadvokater til at udføre tiltalen for landsretten i enkelte sager. Politimestre, politiadvokater og deres juridiske medarbejdere anses for omfattet af udtrykket »andre« i forslagens § 103, stk. 3.

Stk. 4 svarer til den nugældende § 716, stk. 2, for så vidt angår rigsadvokatens adgang til at fravige den af justitsministeren fastsatte fordeling af forretningerne mellem statsadvokaterne i en konkret sag. Som noget nyt foreslås, at rigsadvokaten kan pålægge en statsadvokat at overtage behandlingen af flere sager. Der henvises til bemærkningerne til § 104, stk. 3. Bestemmelsen om, at rigsadvokaten – efter forslaget statsadvokaten – kan pålægge en politimester at overtage en eller flere af en anden politimesters sager, er af systematiske grunde flyttet til udkastets § 104, stk. 3.

Til § 104.

Bestemmelsen i § 104, *stk. 1*, er ny. Reglen er medtaget for at opnå en udtømmende beskrivelse af de enkelte myndigheder inden for den samlede anklagemyndighed og disses funktioner. Herunder hører også en beskrivelse af den del af politimestrenes arbejdsopgaver, der vedrører behandling af straffesager. Bestemmelsen er som lovforslagets § 101, stk. 1, udformet under hensyntagen til, at det i praksis er politimestrene, der fører statsadvokatsager ved byretten. Såfremt statsadvokaten finder anledning til at føre en sag for byretten, f.eks. på grund af sagens art (eksempelvis straffesager mod ansatte i politiet), kan statsadvokaten i kraft af sin overordnede stilling fortsat træffe bestemmelse om selv eller ved en fuldmægtig at møde i sagen.

I bestemmelsen nævnes endvidere de, der er antaget til bistand for politimestrene ved udførelsen af straffesager for byretterne og Sø- og Handelsretten. Dette led i bestemmelsen omfatter vicepolitimestre, politiadvokater, politiassessorer og politifuldmægtige, hvis adgang til at virke som offentlige anklagere følger af ansættelsesforholdet. Som »andre ansatte« anses først og fremmest polititjenestemænd, der af politimestrene udpeges til at virke som anklagere i straffesager ved byretterne. Hjemmel til at lade polititjenestemænd fungere som anklagere findes i den

nugældende § 103, stk. 2, 3. pkt., hvorefter der er adgang til at beskikke »fuldmægtige« hos politimestrene og politiadvokaterne som anklagere ved byretterne og Sø- og Handelsretten, selv om betingelserne i § 104, stk. 3, om eksamen og forudgående virksomhed ikke er opfyldt.

Efter den gældende § 103, stk. 2, 1. pkt., skal anklagere ved byretterne og Sø- og Handelsretten beskikkes af rigsadvokaten. Dette sker ikke længere i praksis, og bestemmelsen foreslås derfor ophævet.

Adgangen til efter forslagens § 104, *stk. 2*, at bemyndige personer, der ikke er ansat i anklagemyndigheden eller politiet til at virke som anklagere, svarer til den nugældende regel i § 103, stk. 3, og forudsættes som hidtil anvendt efter forhandling med politimesteren og statsadvokaten.

Reglen i *stk. 3* svarer i princippet til den nugældende § 716, stk. 2, der giver rigsadvokaten – efter forslaget statsadvokaten – mulighed for at pålægge en politimester at behandle en sag, der ellers ville henhøre under en anden politimester. Det foreslås endvidere, at statsadvokaten skal kunne pålægge en politimester at overtage behandlingen af flere sager. Dette vil – som hidtil – navnlig kunne komme på tale for så vidt angår bestemte typer af sager. Baggrunden herfor er bl.a., at der af efterforskningsmæssige grunde kan være behov for, at én politikreds efterforsker kriminelle aktiviteter, der omfatter flere kredse. I sådanne tilfælde kan det være praktisk, at sagerne afsluttes af den samme politimester.

Til § 105.

I retsplejelovens § 104, stk. 1, bestemmes det, at kun uberygtede, vederhæftige mænd kan beskikkes til eller handle som offentlige anklagere.

Efter den gældende bestemmelse i § 104, stk. 2, skal den, der beskikkes som rigsadvokat eller statsadvokat eller bemyndiges til at optræde for Højesteret eller landsretten i en enkelt sag være myndig og opfylde de for dommere i § 42, stk. 3, fastsatte eksamensbetingelser, dvs. have bestået juridisk kandidateksamen. Endvidere skal den pågældende i reglen have været i virksomhed som fastansat i 3 år i nærmere opregnede stillinger. Efter § 103, stk. 1, kan disse betingelser dog fraviges ved beskikkelse af en politimester eller politiadvokat til at møde i en enkelt sag for landsretten.

Kravet om forudgående virksomhed er, jf. formuleringen »i reglen«, alene af vejledende karakter, og der vil selvsagt herudover – som hidtil – ved udnævnelse af rigsadvokat og statsadvokater blive lagt vægt på yderligere kvalifikationer.